

Sprawozdanie roczne za rok 2016
Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Adama Tomaszewskiego w Kościanie

I. Informacja na temat zbiorów bibliotecznych:

Księgozbiór (stan na 31.12.2016) – 123 934 woluminów.

Zmiany w księgozbiorze:

- przybyło w ciągu roku **2789** woluminów;
- w tym z zakupu **2487** woluminów;
- wycofano (książki zniszczone i zdezaktualizowane) **492** woluminów.

Czasopisma – 75 egzemplarzy (61 tytułów)

Zbiory audiowizualne (stan na 31.12.2016) 7072 woluminów.

Zmiany w zbiorach:

- przybyło w ciągu roku **241** woluminów;
- w tym z zakupu **230** woluminów.

Dokumenty życia społecznego (stan na 31.12.2016) - 5824

- przybyło w ciągu roku **155**

II. Czytelnicy zarejestrowani w 2016 r. : 4718 osób

III. Udostępnianie (na miejscu):

- Udostępniono **937** książek;
- Udostępniono **15 104** czasopism;

IV. Udostępnianie (na zewnątrz):

- Udostępniono **94 732** książek;
- Udostępniono **2449** czasopism;
- Udostępniono **893** multimediiów;
- Udostępniono **51** tytułów w formacie Czytak;

V. W ciągu roku 2016 udzielono 5266 informacji.

VI. Liczba odwiedzin: 50 581 osób.

VII. Budżet na zakup książek: 63 031,88 zł (w tym 13074,00 zł to dofinansowanie z Biblioteki Narodowej)

VIII. Działalność kulturalno-edukacyjna

Miejska Biblioteka Publiczna w Kościanie zorganizowała w roku 2016:

- **zajęcia w czasie ferii zimowych** (w siedzibie głównej MBP oraz we filiach), a wśród nich warsztaty plastyczne, zajęcia taneczne, gry i konkursy, zabawy integracyjne i animacyjne;
- **12 wystaw**; były to wystawy **książek** („Pod choinką jest paczuszek sto, co przyniesie ci Mikołaj, co?”, „Książki, które uczą mnie myślenia”, „Nastoletni blogerzy książkowi polecają”, „Jeśli masz chęć – wakacje z książką spędź”, „Świat jest książką i ci, którzy nie podróżują, czytają tylko jedną stronę”, „Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato”), **fotografii** („Poranna Wielkopolska”, „Ciche miasto”), **malarstwa** (obrazy Arkadiusza Cypriana, obrazy Mariusza Mączki), **rzeźb** („Chrystus w gałęziach drzew” Ryszarda Krawca, wystawa rzeźb Macieja Szymczaka);
- niektóre z wystaw poprzedzone były wernisażami, na których czytelnicy mogli spotkać się z autorami zdjęć, rzeźb, obrazów, poznać ich i osobiście porozmawiać;
- spotkania autorskie dla dzieci: z Łukaszem Wierzbickim, Joanną Krzyżanek, Grzegorzem Kasdepke i Wandą Szymanowską i dla dorosłych z Ryszardem Ćwirlejem;
- wieczory poezji, podczas których uczestnicy mogli zapoznać się z wierszami polskich autorów (wieczór poezji „Między wierszami” w wykonaniu grupy AMAND) a także z twórczością lokalnych poetów: Ryszarda Krawca, Ryszarda Biberstajna, Romana Potoka;

- promocję tomiku poezji Romana Potoka „Barwy uczuć”, książki Emiliana Prałata „Miejsca i Sztuka. Racot”, Zygmunta Jankowskiego „Pomiędzy swastyką a sierpem i młotem” i Jana Pawickiego „Krzyże, figury i kapliczki przydrożne Ziemi Kościańskiej”;
- spotkania z cyklu „**Kobięca strefa**” (warsztaty z trenerką rozwoju osobistego Elizą Borowiak: „Jeśli chcesz być szczęśliwa, to bądź”, „Wejdź na ścieżkę zmiany. Zmiana jest możliwa”, „Pozytywna postawa życiowa kontra jesienna chandra”), cykl „**Z historią przy kawie**” (wykłady na temat historii naszego regionu, postaci z nim związanych prowadzone przez dr. Emiliana Prałata);
- **Klub Trąbka Bombka** – od wielu lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem; powstał z myślą o najmłodszych dzieciach (2,5-4 lat). Od września do czerwca grupa kilkanaściorga dzieci uczestniczy w cotygodniowych spotkaniach (we wtorki o 10.00 w Oddziale dla Dzieci), które odbywają się w obecności rodzica bądź opiekuna;
- **XXXIX Międzynarodowy Listopad Poetycki** (współorganizowany ze Związkiem Literatów Polskich – Oddział w Poznaniu). W szkołach odbyły się lekcje poetyckie z udziałem poetów: Marii Duszki i Ryszarda Biberstajna;
- konkurs „Młodych Piór” (co roku bierze w nim udział kilkadziesiąt osób z całego powiatu);
- konkurs dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum na wykonanie kartki bożonarodzeniowej;
- spektakle teatralne dla dzieci: „**Dziadek do orzechów**” (w wykonaniu Teatru Duet) spektakl teatru Edu-Artis „**Witajcie w naszej bajce**”, przedstawienie teatralne „**Wesołe abecadło**” w wykonaniu uczniów z Zespołu Szkół nr 4 w Kościanie, przedstawienie „**Księżniczka się nudzi**” przygotowane przez uczniów szkoły w Starych Oborzyskach;
- warsztaty „**Do dzieła!**” dla dzieci w wieku 6-12 lat. Zajęcia mają charakter twórczy i ich celem jest rozwijanie umiejętności manualnych i kreatywnych u dzieci. Zajęcia odbywają się raz w miesiącu i na każdym z nich uczestnicy wykorzystują inną technikę (malowanie, praca z filcem, gliną, wycinanki, itd);
- projekt „**Dziedzictwo mojego miasta**” (realizowany w pierwszym półroczu 2016 r.) dla uczniów szkół podstawowych. Zajęcia odbywały się w terenie i były związane z edukacją regionalną. Spotkania rozpoczynały się w różnych miejscach Kościana (np. rynek, teren przy sanatorium), kończyły zajęciami plastycznymi w bibliotece. Celem było zainteresowanie młodych uczestników kościańskimi zabytkami, ich historią i ciekawostkami związanymi z dawnymi budowlami i miejscami;
- szereg zajęć z książką dla grup szkolnych – uczniowie klas I-III („Pomagamy złapać bakcyła czytania”, „Palcem po mapie. Wyprawa do dżungli amazońskiej” na podstawie książki A.D. Mizielińskich „Mapy”, pogadankę z książką „Basia i wolność” i in.);
- zajęcia dla grup przedszkolnych (m.in. „Fikle migle z książkami Herve Tullet”, „Odkrywamy tajemniczy świat Muminków i ich przyjaciół”;
- **Tydzień Bibliotek**. W tym roku hasłem przewodnim było „**Biblioteka inspiruje**”. Wśród wydarzeń warto wymienić:

- akcję uwalniania książek – „Bookcrossing”; akcja co roku spotyka się z wielkim zainteresowaniem wśród czytelników; w tym roku akcja prowadzona była przez dwa dni; w sumie MBP uwolniła 1000 książek;
- abolicję dla czytelników (jak co roku biblioteka nie pobierała opłat od osób, które w czasie przewidzianym w regulaminie MBP nie oddały wypożyczonych książek, a przyniosły ją w Tygodniu Bibliotek do biblioteki).
- dla dzieci odbyły się warsztaty ceramiczne;

Od marca 2015 r. działa w kościańskiej bibliotece komputerowy system obsługi. Każdy z czytelników ma zakładane konto w systemie, do którego ma dostęp (po zalogowaniu się na stronie katalogu biblioteki) i może sprawdzać na bieżąco stan konta i termin wypożyczeń książek.

Przez cały rok 2016 aktywnie działa Fanpage Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kościanie na Facebook’u. Do końca roku 2016 stronę „polubiło” 566 osób (wzrost o 183 osób w porównaniu do poprzedniego roku). Na stronie www.facebook.com/biblioteka.koscian na bieżąco ukazują się zapowiedzi wydarzeń, relacje ze spotkań, zdjęcia i ogłoszenia.

Czytelnicy mogą też znaleźć informacje z kościańskiej biblioteki na kanale „Biblioteka Kościan” w serwisie You Tube, na którym publikowane są cykle: „Literackie przysmaki”, „Za drzwiami biblioteki”. „**Literackie przysmaki**” to cykl krótkich filmików, których celem jest promocja biblioteki poprzez przepisy kulinarne, które można znaleźć w książkach dostępnych w księgozbiornie (w 2016 roku ukazało się 16 odcinków). „**Za drzwiami biblioteki**” to krótkie wywiady z osobami, które odwiedzają bibliotekę na spotkaniach autorskich lub innych ważnych wydarzeniach (w minionym roku MBP opublikowała 7 odcinków, wśród gości byli: Ryszard Ćwirlej, Emilian Prałat, Arkadiusz Cyprian, Konrad Leśniak, Mariusz Mączka, Barbara Zaborska, Wanda Szymanowska). W 2016 roku pojawił się pierwszy odcinek nowego cyklu „**W dwóch słowach**”, którego celem jest rekomendacja bibliotecznych książek przez osoby odwiedzające księżnicę na spotkaniach, przez czytelników itd. Oprócz tego, pojawił się reportaż w związku z Narodowym Czytaniem zorganizowanym przez kościańską bibliotekę. Warto wspomnieć, że tą formą promocji kościańskiej biblioteki zainteresowały się media. O „Literackich przysmakach” napisały lokalne media („Gazeta kościańska”, „Fakty kościańskie”, „Radio Elka”), a także dziennik ogólnopolski „Fakt”. Oprócz tego o tym cyklu pojawiła się wiadomość w Radiu Merkury, Radiu RMF a także w „Teleexpressie”.

Czytelnicy mogą korzystać z bibliotecznej strony www, na której ukazują się na bieżąco relacje ze spotkań, zapowiedzi i wszelkie komunikaty dotyczące biblioteki. Na stronie <http://biblioteka.koscian.pl/> można również skorzystać z katalogu on-line (przez cały rok 2016 odnotowano **5123 wejść do katalogu**).

Kościańska MBP w lipcu ponownie przystąpiła do Konsorcjum Bibliotek Wielkopolskich, wykupując dostęp do **1657 publikacji na platformie IBUK Libra**. Od ponad roku czytelnicy

biblioteki mogą korzystać online z wybranych książek. W 2016 roku odnotowano **941 logowań** na platformę (czterokrotny wzrost w porównaniu z rokiem 2015); w tym czasie skorzystano z 758 tytułów.

Biblioteka nie jest obojętna na potrzeby osób niepełnosprawnych. MBP od kilku lat poszerza swoją ofertę kupując audiobooki, a w tym roku kontynuuje współpracę ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Larix" i po raz drugi wzięła udział w projekcie **„Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących”**. Biblioteka otrzymała od Stowarzyszenia drugi odtwarzacz książek „Czytak” oraz **1153 tytułów książek zapisanych w formacie Daisy**. Dzięki temu osoby niewidome, korzystające z urządzeń Czytak, mogą wypożyczyć książki mówione w formacie umożliwiającym odtwarzanie ich na tym urządzeniu.

Warto też odnotować, że Miejska Biblioteka Publiczna w Kościanie ma bardzo dobrze wyszkoloną kadrę bibliotekarzy, którzy zawsze służą swoją wiedzą i umiejętnościami wszystkim użytkownikom. MBP zatrudnia 17 pracowników, w tym 11 bibliotekarzy, z których 60% posiada wyższe wykształcenie bibliotekarskie. Bibliotekarze kościańskiej biblioteki stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach organizowanych w MBP oraz w szkoleniach przygotowywanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu (szkolenia: „Trudny klient”, „Badanie potrzeb mieszkańców”, „Prawo autorskie – co musi wiedzieć bibliotekarz”). Na Wielkopolskim Dniu Bibliotekarza w Gnieźnie Joanna Markiewicz – kierownik Oddziału dla Dzieci została uhonorowana Medalem Młodego Pozytywisty Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego.

Do dyspozycji czytelników MBP oddaje 10 stanowisk komputerowych wraz z bezpłatnym dostępem do Internetu. Oprócz tego na terenie biblioteki czytelnicy mogą korzystać z dostępu do Internetu bezprzewodowego. W 2016 roku z bezpłatnego dostępu do Internetu skorzystano **4890** razy.

Kościańska biblioteka korzysta z systemu bibliotecznego SOWA2/MARC21.

IX. Działalność na rzecz bibliotek w powiecie

- „Biblioteka Pomysłów” – biblioteki powiatu kościańskiego jak co roku przyłączyły się do projektu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Była to piąta edycja tego projektu, poświęcona aktualnym zjawiskom i nurtom we współczesnej literaturze oraz poszerzaniu umiejętności wyboru wartościowych książek i promowaniu ich w bibliotece. W czerwcu w kościańskiej bibliotece odbyły warsztaty, a w październiku w Poznaniu odbyło się podsumowanie projektu;
- biblioteki powiatu kościańskiego przyłączyły się do ogólnopolskiego projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek (nowa statystyka bibliotek);

- Szkolenie dla wszystkich bibliotekarzy powiatu kościańskiego „Prawo autorskie w ogólności z perspektywy bibliotek” (prowadzenie: dr Jarosław Greser);
- Szkolenie dla wszystkich bibliotekarzy: „Otwarte zasoby w pracy bibliotekarza” (prowadzenie: Magdalena Rusnok);
- Okazją do spotkania i wymiany doświadczeń były Dzień Bibliotekarza i spotkanie bożonarodzeniowe;

X. Udział w programach i projektach

- Program Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”. Miejska Biblioteka Publiczna w Kościanie otrzymała dofinansowanie w wysokości 13074,00 zł i za tę kwotę zakupiła: **621 książek**
- Od 2007r. w bibliotece działa **Dyskusyjny Klub Książki**. W 2016 roku odbyło się 11 spotkań Klubu (raz w miesiącu z wakacyjną przerwą). Omawiane i czytane książki należą do różnych gatunków literackich. W 2016 roku wśród lektur znalazły się m.in.: „Ciemno, prawie noc” J. Bator, „Wyspa na prerii” W. Cejrowskiego, „W krainie czarów” S. Chutnik, „Długi film o miłości” J. Hugo-Badera, „Katarzynka” P. Modiano i J.J.Sempe, „Dziewczyny z powstania” A. Herbich.
- **Narodowe Czytanie** odbyło się w kościańskiej MBP po raz trzeci. Gościem specjalnym kościańskiego Narodowego Czytania był aktor Zbigniew Waleryś (w filmie Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis” grał postać św. Pawła). Fragmenty powieści czytali również: dyrektor biblioteki Jadwiga Gidel, poseł Adam Szłapka, uczniowie okolicznych gimnazjów a także chętni kościaniaczy. Oprócz tego na chętnych czekały rozgrywki planszowe, quizy związane z powieścią i postacią Henryka Sienkiewicza, a dzieci mogły wziąć udział w warsztatach artystycznych i ozdobić medal cesarza rzymskiego. W kościańskiej akcji Narodowe Czytanie wzięło udział **500** osób. O przygotowywanej akcji biblioteka informowała na plakatach, a także w 3 odcinkach specjalnych z cyklu „Literackie przysmaki” (które inspirowane powieścią Henryka Sienkiewicza zachęcały do wzięcia udziału w akcji). Na kanale YouTube można obejrzeć reportaż z kościańskiego Narodowego Czytania.
- **Tydzień z Internetem** - to doroczna, ogólnoeuropejska kampania, której celem jest zachęcenie jak największej liczby osób do poznania możliwości, jakie daje Internet. W Polsce kampania koordynowana jest przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i realizowana we współpracy z wieloma partnerami na poziomie krajowym i lokalnym. Motywem przewodnim tegorocznej edycji kampanii jest świadome korzystanie z Internetu i bezpieczne zakupy w sieci. I pod tym hasłem w naszej bibliotece odbyło się spotkanie „Bezpieczny e-konsument”;
- **Noc Bibliotek** – w tym roku odbyła się druga edycja tej akcji. MBP w Kościanie przystąpiła do niej po raz pierwszy. Każdy, kto wziął udział w Nocy Bibliotek – mógł uczestniczyć w wieczorze poetyckim, spotkaniu autorskim Barbary Zaborskiej, zagrać w

gry planszowe, wziąć udział w warsztatach rękodzieła (papierowa wiklina), czy obejrzeć film „Magiczne drzewo”;

- MBP od lat uczestniczy w akcji propagującej czytanie dzieciom na głos – **Cała Polska czyta dzieciom**. Spotkania odbywają się raz w miesiącu. Co miesiąc „literackim bohaterem” spotkania jest inna książka;

XI. Inne

- Dla osób bezrobotnych uczestniczących w projekcie „Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy” Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie odbyły się w kościańskiej bibliotece warsztaty decoupage;
- Po rocznej przerwie od stycznia 2016 roku w siedzibie MBP co miesiąc odbywają się wykłady Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościańskiej;
- MBP współpracuje z grupą Fani Gier Kościan. W kościańskiej bibliotece odbyły się eliminacje do Mistrzostw Polski „Królestwo w budowie”, eliminacje do VI Mistrzostw Polski Carcassone, turniej gry planszowej „Konikowo”, ponadto przez cały rok grupa Fani Gier Kościan była obecna w trakcie wydarzeń i akcji przygotowywanych przez bibliotekę (m.in. w Nocy Bibliotek, Narodowym Czytaniu); warto podkreślić, że od roku 2016 w czytelni funkcjonuje strefa gier planszowych. Każdy chętny może przyjść i zagrać wraz z przyjaciółmi w gry dostępne w naszej bibliotece;
- W bibliotece Urząd Skarbowy otworzył swój punkt konsultacyjny, w którym mieszkańcy Kościana mogli dowiedzieć się, jak wypełnić PIT przez Internet;
- Dla uczniów gimnazjum odbyły się zajęcia biblioterapeutyczne, których tematem była plotka i jej wpływ na nasze życie;
- Dla osób dorosłych odbywały się bezpłatne warsztaty komputerowe; zajęcia odbywały się w kilkusobowej grupie; uczestnicy nauczyli się korzystać z przeglądarki internetowej, wyszukiwarki, założyli konta mailowe oraz poznali podstawowe zasady tworzenia i wysyłania maili;
- Dla uczniów gimnazjum odbyło się spotkanie z Krzysztofem Piersą (dziennikarz, operator drona, pasjonat fantastyki i modelarstwa, autor książki „Komputerowy ćpun”), który wyjaśniał jakie negatywne skutki niesie z sobą cyfrowa rozrywka, jak uniknąć uzależnienia od komputera i gier komputerowych i jak nie zatracić się w wirtualnym świecie;
- Dla najmłodszych czytelników odbyły się warsztaty filozoficzne pod hasłem „Życie, co to takiego” przygotowane przez wydawnictwo Zakamarki.
- Dla dorosłych działa od wielu lat Dyskusyjny Klub Książki, w tym roku Oddział dla Dzieci zainaugurował działalność młodzieżowego klubu książki „O wszystkim i o niczym” – spotkania odbywają się raz w miesiącu; każdy z uczestników recenzuje przeczytaną przez siebie w danym miesiącu książkę;

- Miejska Biblioteka Publiczna w Kościanie organizuje również wykłady popularyzujące życie i twórczość patrona – Adama Tomaszewskiego (np. dla szkół czy Polskiego Związku Niewidomych w Kościanie).

Dyrektor
(-) Jadwiga Gidel